

Naročnina

Dnevna izdaja

za kraljevino Jugoslavijo

mesečno 25 Din

polletno 150 Din

celoletno 300 Din

za inozemstvo

mesečno 40 Din

nedeljska izdaja

celoletno v Jug.

slaviji 120 Din, za

inozemstvo 140 D

SLOVENE

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Čekopisi se ne vračajo, nefrankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništvo
telefon št. 2050, upravnštvo št. 2528

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekalni
račun: Ljubljana štev. 10.650 in 10.348
za inšerate, Sarajevski 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Cene oglasov

1. stoip, peti vrsta

malih oglasov po 150

in 20, večji oglas

nad 45 mm višine

po Din 2.50, veliki

po 3 in 4 Din, v

uredniškem delu

vrstica po 10 Din

a. Pri večjem q

naročilu popust

izide ob 4 zjutraj

razen ponedeljka in

dneva po prazniku

Zedinjenje krščanskih
cerkva

Vprašanje o združenju krščanskih cerkva se v zadnjem času večkrat načenja in proučava. Povod temu je dalo nezasičeno preganjanje kristjanov v Rusiji, kateremu se je ves krščanski svet na papežev poziv v enotni, skupni fronti odločno uprl.

Vendar pa je potreba, kadar govorimo o tako bistveno važnem vprašanju, jasno poudariti stališče katoličanov, za katere »združenje cerkva« ne more pomeniti nič drugega kakor le vrnitev ločenih bratov k edini skupni materi — katoliški Cerkvi. Kristus je ustanovil le eno hierarhično družbo in ji poveril nalogo, da nadaljuje njegovo odrešilno delo na zemlji. Na čelo ji je postavil svojega vidnega namestnika. Potrebno je bilo to, ker je božji Ustanovitelj hotel, da njegova verska družba ostane »ena čreda in en pastir«. Po znakih, ki jih mora nositi prava Kristusova Cerkve — enotnost, svetost, apostolstvo in vesoljnost — je brez težave lahko spoznati, da je med ilegitalnimi krščanskimi družbami rimska Cerkve prava naslednica prvotne apostolske Cerkve.

Na cerkvenih zborih v Bariju, Lyonu in Florenci se je obravnavalo predvsem to vprašanje, kako obnoviti prijateljske odnose med posameznimi škofijami in patriarhijami vzhoda in zapada, ki so bile prav za prav še vse katoliške in kako bratsko združiti razne zgodovinske krščanske liturgije.

Danes je vprašanje združenja v tem oziru vsakakor težje. Kajti vzhodne cerkve so se proglasile za popolnoma samostojne. Danes nimamo samo ene pravoslavne cerkve, ampak imamo opraviti z večimi samostojnimi pravoslavnimi cerkvami, ki so več ali manj versko-politični organizmi. Politični v toliko, ker so določeni po narodnih in državnih mejah in čisto najtesnejše združeni z državnim organizmom.

Istotako nimamo pred seboj enotne protestantske cerkve. Verniki, ki so se pridružili reformatorjem, so danes razdeljeni na nešteto verskih ločin. Mnogi sploh zametajo veroizpoved — »Credo« in kratkoma zaničajo bivanje sploh vsake vidne verske družbe. Med Bogom in vestjo ne priznavajo nobenega posredovalca; med Kristusom in poedincem po njihovo ne obstoja nikaka družabna legitimna avtoriteta. Edina krščanska družba, ki ima po njihovih naukih nespremenljivo veljavo, je nevidna, duhovna družba bodočih izvoljenih. Zelo mnogo jih je zapadlo racionalizmu in ne priznavajo več niti osnovnih krščanskih nauk, kakor je n. pr. nauk o božanstvu Kristusa. Te razne razkolne in protestantske verske ločine so dejansko že izgubile pravi pojem cerkve kot vidne družbe verujočih kristjanov. Ostala jim je le neka simboličnost in se seveda brez težave medseboj spajajo in zopet razdružujejo, kakor se komu poljubi. Vsega tega katoliška Cerkve ne more storiti, ako noče zanikati sama sebe. Ona ima božjepravo hierarhijo. V njenem razvoju jo podpira Duh božji vse dni do konca sveta ter nikakor ne more dati koncesij raznim verskim ločinam, katerih ideologija je v tolikem nasprotju z naukom, ki ga je Cerkve sprejela od Boga.

Po teh potrebnih ugotovitvah pa je vendarle treba opozoriti na nekakšno medlo zarjo, ki le naznanja bližanje onega velikega dne, ko se bodo vsi oni, ki so v svojih sreih in dušah kristjani, združili okrog Petrovega prestola. Naj navedemo nekaj teh znakov!

Po svetovni vojni se je v krščanskem svetu pojavilo skrivnostno in globoko hrepenenje po zedinjenju. »Združenje krščanskih cerkva«, ki je zborovalo v Stockholmu, potem konferenca v Lausanne, razgovori v Malines so neovrgljiva znamenja tega stremeljenja. Zasebni odnos katolikov in protestantov, pa tudi katoličanov in pravoslavnikov je mnogo bolj iskren in zaupen kot kdajkoli v zgodovini. Od ene in druge strani se ob mnogih prilikah podarja, kar je skupnega vsem kristjanom in se goje medsebojne simpatije.

Med protestanti, kar je vernih, se vedno bolj izraža hotenje in iskanje po neki vidni verski cerkveni družbi. To gibanje se je pričelo na Angleškem v Oxfordskih vseučiliških krogih, uveljavlja ga Visoka angleška cerkev in že sega tudi v nemške luteranske kroge.

Posebno razveselje je pojav, da je skoraj povsod prenehal cenzorizem. V Prusiji, Rusiji, na Angleškem in večinoma povsod na vzhodu je konec enega najhujših sovražnikov prave Cerkve. Kakor hitro so narodi končno veljavno oproščeni verske tiranije držav in sramotnega hlapčevanja etatizmu, se bodo njihove

Sestava nemške vlade
poverjena vodji centra Brüningu

Berlin, 28. marca. n. Državni predsednik Hindenburg je poveril sestavo nove vlade voditelju centra Brüningu. Pri tem se je Hindenburg izrazil, da smatra z ozirom na težavni parlamentarni položaj za primerno, da se prihodnja državna vlada sestavi na podlagi medsebojnih obvez v koaliciji. Dr. Brüning je nalog sprejel. V krogih nemškega državnega zbora se smatra, da bo novi državni kancler svoje kombinacije poskušal na temelju jedra dosedanje vladne koalicije. Ker izstopijo socialni demokrati iz vlade, je potrebno popolniti štiri ministrska mesta: mesto državnega kanclerja, notranjega, gospodarskega in delovnega ministra, dočim bi drugi dosednji ministri po možnosti ostali v novi vladi. Seveda pa bi se pri tem izvršila pregrupacija v portfeljih, kolikor bi prišle v poštev nove skupine. Smatra se, da bo nemški nacionalni poslanec Schiele prevzel kmetijsko ministrstvo, ki ga je imel že v Marxovem kabinetu, demokrat Dietrich, dosednji kmetijski minister, pa notranje ministrstvo. Delovno ministrstvo bi prevzel Behrens od narodne konservativne skupine, gospodarsko ministrstvo pa bi se ponudilo poslancu gospodarske stranke Brechtu. Nemška ljudska stranka bo najbrže tudi v novem kabinetu obdržala svoja dosedanja ministra dr. Curtiusa in Moldenhauera in oba njuna portfelja.

Berlin, 28. marca. n. Dr. Brüning je danes

Brüning zadel na velike težkoče

Berlin, 28. marca. n. Kakor se doznava v poznih večernih urah, pogajanja dr. Brüninga ne potekajo tako gladko, kakor se je prvotno mislilo. To velja posebno za pogajanja z voditeljem Landbunda Schielejem, ki je sicer v načelu izjavil, da je pripravljen prevzeti kmetijsko ministrstvo, obenem pa pripomnil, da zahteva za to, da dr. Brüning pristane na gotove njegove programatične zahteve. Dalje je izjavil, da v vladni tabor ne bo pripeljal del svojih pristašev, kakor se je domnevalo, temveč da bo storil korak samo-

popoldne začel pogajanja za sestavo nove vlade. On hoče sestaviti vlado meščanskih strank in računa s tem, da mu ne bodo sledili samo poslanci pod vodstvom Trevisanusa, ki so izstopili iz Hugenbergovih nacionalistov, temveč da se mu bo pridružil tudi del nemških nacionalistov samih. Voditelj Landbunda Schiele bo menda vstopil v kabinet, ne da bi se stranka vezala, vendar računa s tem, da ga bo podpisalo večje število nemških nacionalnih poslancev. Če bo k vladni večini pristopilo 30 do 40 nemških nacionalcev s Schielejem, bi dr. Brüning dobil zadostno večino v nemškem državnem zboru. Če bi se Brüningu ta kombinacija ne posrečila, bo poskusil sestaviti meščanski kabinet brez nemških nacionalcev, toda z narodnimi konservativci, ki so izstopili iz nemške nacionalne stranke. Brüning računa s tem, da bodo tak manjšinski kabinet eventualno tolerirali socialni demokrati.

Pariz, 28. marca. n. Demisija nemškega kabineta je pariške politične kroge presenetila neprijetno, ker so splošno želeli v Nemčiji večjo politično stabilnost že radi izvršitve Youngovega načrta. Vendar se priznava, da so bili vzroki odstopa kabineta samo notranjepolitični. Jamstvo za to, da se bo Nemčija gotovo držala Youngovega načrta, vidi »Journal« v ponovnih proklamacijah državnega predsednika Hindenburga.

Dr. Brüning.

Kako je prišlo do
demisije nemške vlade

Napet položaj v nemški vladi je bil že dolgo, vendar pa se je upalo, da bo po veliki zmagi nemške vlade s sprejemom Youngovega načrta ostala vlada velike koalicije na krmlu. To tem bolj, ker se je tudi vodja ljudske stranke izjavil za veliko koalicijo na strankinem zboru v Mannheimu, ko je dejal, da ni mogoče vladati brez in proti soc. demokratom. Kljub temu je prišlo do demisije vlade radi nesoglasij glede zavarovanja brezposelnih. Centrum in demokrati so stavili posredovalen predlog, ki je skušal ustreči zahtevi socialnih demokratov, da se rešitev brezposelnega vprašanja uredi z zakonom, ko tudi nemški ljudski stranki, ki je nasprotna sanaciji brezposelnega zavarovanja s povišanjem prispevkov. Po tem posredovalnem predlogu bi prispevala država v slučaju primanjkljaja 3 in pol odstotke, po zahtevi socialnih demokratov pa bi moral znašati ta prispevek najmanj 4 odstotke. Socialni demokrati so na svoji seji vztrajali na svojem stališču in odbili vsak kompromis. Kancler Müller je o soc. demokratičnem stališču poročal na seji vlade in vprašal člane vlade, če sprejmejo stališče soc. demokratične stranke. Finančni minister Moldenhauer, ki je član nemške ljudske stranke, je to odbil in zato je podal kancler demisijo vlade ter se takoj odpeljal k predsedniku Hindenburgu, da mu sporoči to sklep vlade.

Demisija vlade dr. Müllerja je nastala torej iz čisto malenkostnega vzroka, ker se niso mogli sporazumeti glede pol odstotka državnega prispevka za zavarovanje proti brezposelnosti. To dokazuje, da so bili za demisijo tudi globlji vzroki. Ti so bili v tem, ker so se desničarske ko krščanske stranke že slabo počutile v koaliciji. Socialni demokrati so se bali, da bi njim predolgo bivanje v vladi škodovalo njih popularnosti in bi želi komunisti na njih račun. Na drugi strani pa se je bala nemška ljudska stranka, da bo izgubila preveč pristašev na nemške nacionalce, če bo predlog v koaliciji s socialnimi demokrati. In ta strah obeh strank je bil glavno netivo za protikoalijsko razpoloženje v obeh strankah. Da pa so socialni demokrati odklonili posredovalni predlog demokratov in centra, je delo voditeljev strokovnih organizacij, ki so zopet enkrat postali močnejši od političnih voditeljev stranke.

Sedanja druga vlada dr. Müllerja je prišla na vlado dne 28. junija 1928 na podlagi takratnih majskih volitev. Vlada naj bi bila velika velika koalicija, toda vse stranke te koalicije niso hotele vstopiti v vlado. Šele 6. februarja 1929 so vstopili člani centra v vlado, in sicer v. Guérard kot justični, dr. Stegerwald kot prometni in dr. Wirth kot minister za zasedeno ozemlje. Ko je dr. Stresemann umrl, je postal zunanji minister dr. Curtius, dr. Moldenhauer pa finančni minister.

Najvažnejši dogodki je druge Müllerjeve vlade je podpis Youngovega načrta, obeh hanskih dogovorov in sprejem Youngovega načrta v parlamentu. Nadaljnji veliki uspeh vlade je bila izpraznitev Porenja. Tudi zakon o zaščiti republike je bil pred kratkim sprejet na predlog vlade. Zlasti v zunanji politiki je torej bila vlada dr. Müllerja vseskozi uspešna.

Kompromis glede zakona proti terorju

Schobrovo posredovanje uspelo

Dunaj, 28. marca. n. Prizadevanja za parlamentarni kompromis, da bi se sprejel protiterorski zakon, so se danes začelo razbilo. Pod odbor, ki ga je sestavil pravosodni odbor narodnega sveta in ki bi imel formulirati kompromis, ni našel nobenega pata in je prekinil svoja posvetovanja. Nato se je danes zopet sestel pravosodni odbor. Socialnodemokratična opozicija je takoj zopet začela s taktiko obstrukcije. Vseh 11 socialnodemokratiških članov odbora se je prijavilo k besedi. Vendar so izgledali take obstrukcije omejeni, ker je večina sprejela predlog, da se lista govornikov zaključi. Dr. Schober se kljub temu trudi dalje, da bi dosegel sporazum. Položaj se je poostiril v toliko, da se go-

vori, da hočejo socialni demokrati poklicati v obrambo proti protiterorskemu zakonu na pomoč ulico. Listi opozicije naglašajo vsak dan večkrat, da protiterorski zakon, ki ga je vložila meščanska večina, nikdar ne bo sklenjen.

Dunaj, 28. marca. n. V pozni nočni uri se je posrečil državnemu kanclerju dr. Schoberju kompromis o besedilu protiterorskega zakona. Parlamentarni položaj je bil danes popoldne izredno kritičen, zvečer pa so se začela medstrankarska posvetovanja, ki so trajala pozno v noč. Uspeh je bil ta, da so se stranke zedinile glede bistvenih točk in se je generalna debata zaključila. Specialna debata v pravosodnem odboru pa bo v ponedeljek.

Nova kapitulacija boljševikov

Brezpravni dobe nekaj pravic

London, 28. marca. n. Iz Moskve poročajo »Daily Express« tole: Centralni izvršilni odbor komunistične stranke je odredil, da se preneha s preganjanjem brezpravnega prebivalstva (nekomunistov). S to naredbo dobiva veliko število prebivalstva v mestih znova pravico do omejenega nakupa hrane (kuponov), do zdravniške pomoči, do graditve lastnih hiš in za pošiljanje otrok v drž. šole. Vse pravice sovjetskih državljanov pa dobe oni člani rodbin, ki sami sebe vzdržujejo od 18. leta dalje. Od nove uredbe bodo predvsem imeli dobiček bivši carski uradniki, kulaki in vsi, ki so se kot brezpravni potikali po mestih, ti jih pa stalno skušali

oč in njihova srca sama posebi naravno pričela obračati v Rim.

Vedno bolj se tudi opaža, da so velike okrožnice zadnjih papežev, pa naj že obravnavajo socialna, verska ali splošna mednarodna vprašanja bila sprejeta vedno kot nekaj skupnega program vseh verujočih kristjanov. Zlasti pa je zadnji poziv papeža k molitvi in spravi za nesrečno Rusijo izzval tako enodušen odmev v vsem krščanskem svetu, da se je spre-

izgnati iz mest na deželo.

Velik del sovjetskih upljivih ljudi — med njimi Maksim Gorki, vdova Lenina — so že davno nastopili proti temu, da se morajo za »grehe« otrok pokoravati otroci. Vedno sta govorila Gorki in Leninova, da se mora za otroke bivših carskih ljudi sovjetska republika zavzeti, ker drugače bodo ti postali nevaren družabni element. Te otroke je treba pridobiti za sovjetski režim in jih spojit z ostalo sovjetsko mladino. Tako so govorili ti uvidnejši sovjetski voditelji, toda zaman, ker vsak, kdor je izhajal iz meščanskih krogov, je bil brezpraven. Šele sedaj so odnehali in kapitulirali tudi v tej točki.

menil v mogočno manifestacijo celotnega krščanstva pod vodstvom rimskega papeža. Ta enodušnost vseh kristjanov je eden najlepših vidnih sadov tistega neprestanega prizadevanja papežev za zedinjenje, ki je tako značilno za zadnje poglavarje katoliške Cerkve. Brez dvoma bodo sledili drugi, še bolj izraziti dokazi, da stoletne molitve, žrtve in trpljenje Cerkve za zedinjenje ločenih bratov ni bilo zaman.

Državni proračun 1930-31 Stabilizacija dinarja

Belgrad, 28. marca. AA. Proračun in finančni zakon za leto 1930/31 bosta razglašena 30. marca. Ekspozicija ministra financ o tem proračunu napoveduje zakonsko stabilizacijo dinarja.

Cestitke našega kralja Grški

Atene, 28. marca. AA. Naš poslanik gosp. Vučković je čestital predsedniku grške vlade gosp. Venizelu v imenu Nj. Vel. kralja Aleksandra za stoletnico grške neodvisnosti. Venizelos je prosil poslanika, naj izrazi njegovo zahvalo predsedniku grške republike, kakor tudi vsega grškega naroda jugoslovanskemu kralju, jugoslovanski vladi in vsemu jugoslovanskemu narodu. Vsi tuji zastopniki so čestitali g. Venizelu za stoletnico grške svobode, a vsi listi so priobčili članke tujih listov o stoletnici grške svobode, tako tudi članke jugoslovanskih listov.

Otvoritev zračnega prometa z Dunajem

Zagreb, 28. marca. r. V ponedeljek, dne 31. marca se bo otvoril zračni potniški promet med Zagrebom in Dunajem. Obstoječa zveza Belgrad—Zagreb se spopolni na ta način z zelo veliko mednarodno zračno zvezo. Letalo odhaja iz Belgrada ob 8.30, prihaja v Zagreb ob 10.30, odhaja ob 11.30, prihaja v Gradec ob 12.30, odhaja ob 13, prihaja na Dunaj ob 14. Z Dunaja odhaja ob 8, prihaja v Gradec ob 9.30, odhaja ob 9.50, prihaja v Zagreb ob 11, odhaja ob 11.30 in prihaja v Belgrad ob 13.30. Cene so naslednje: Zagreb—Dunaj 720 Din, Dunaj—Gradec 320 Din, Zagreb—Gradec 400 Din, Gradec—Belgrad 920 Din, Dunaj—Belgrad 1240 Din, Zagreb—Belgrad 520 Din.

Vprašanje obrtnih šol

Zagreb, 28. marca. r. Danes se je nadaljevala in končala debata o preosnovi obrtne šole v Zagrebu. Vsi zainteresirani krogi so soglašali v tem, da mora trajati obrtna šola 3 leta, pri nekaterih važnejših obrtnih pa 4 leta. Obenem se je sklenilo, da se rezultat konference pošlje trgovinskemu ministru v odobritev. Ako bo minister potrdil statute, bo Zagreb takoj začel s preosnovo svojih vajeniških šol, katerih pomanjkanje se v gospodarskih krogih znatno občuti.

Madjari pozdravljajo kvarnersko cono

Trst, 28. marca. r. »Il Piccolo« prinaša izjavo budimpeštanskega župana dr. Ferenc Ribkeja, ki se mudi v Opatiji. Ribkeja izraža nado, da se bodo sedaj trgovinske in turistične zveze med Madjarsko in Reko okrepile. To bo posledica proglasitve Kvarnera za svobodno cono. Čeprav je Madjarska doslej sklenila z Italijo konvencije, ki so določale ustanovitve svobodne madjarske cone na Reki in so se tudi sicer dale vsemogoče olajšave, da bi se madjarska trgovina koncentrirala na Reki, vendar ni bilo iz vsega tega nobenih konkretnih rezultatov.

Anketa o imenovanju naših vin

Zagreb, 28. marca. r. Zbornica za TOI v Zagrebu je sklicala za 2. aprila anketo interesentov za nove nazive alkoholnih pijač domačega proizvoda, ki se v smislu člena 15. francosko jugoslovanske trgovinske pogodbe od 30. januarja 1929 po 15. oktobra 1930 ne bodo smele več dajati v promet pod geografskimi nazivi porekla, ki ne odgovarja dejanskemu kraju proizvodnje.

Potovanje v Orient

Belgrad, 28. marca. AA. Za potovanje, ki ga priredi društvo »Putnik« v Turčijo, Sirijo, Palestino, Egipt in Grčijo 9. aprila t. l., se je prijavilo že mnogo se. Ker je zanimanje precejšnje, se rok za prijavo podaljša do vtešvi 4. aprila. Vse informacije daje društvo »Putnik« v Belgradu in vse njene podružnice v državi.

Aretiran slepar

Belgrad, 28. marca. AA. Jakob Kalnić, bivši zvaniknik je zagrešil niz sleparij v Belgradu s tem, da se je predstavljaval za uradnika belgradske občine ter prevzemal od strank razne intervencijske posle. Za to svoje delo je jemal nagrade. Ko je bil pri taki slepariji zasačen, mu je uspelo pobegniti iz Belgrada. Sedaj je bil ponovno prijet.

Vesti iz države

Belgrad, 28. marca. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja in na predlog ministra pravde je upokojen episkop vršacki mitropolit Ilarion.

Belgrad, 28. marca. AA. Vlak št. 314 je povozil predprošle noči pri vходу v postajo Zarkovac mlinarskega delavca Petra Pelanovića, ki je bil napit. Krivda zadene ponesrečenca.

Zagreb, 28. marca. r. Mestno glavarstvo zagrebsko je sklenilo, da letos nabavi 2 vagona moke prvovrstne kakovosti in jo bo razdelilo o Veliki noči med reveže. Glavarstvo je že razpisalo natečaj za ceno moke.

Zagreb, 28. marca. r. Davi okrog 7 je v Zagrebu umrl dr. Lav. Mazzura, znana politična osebnost v Zagrebu. Sodeloval je v predvojni politični borbi. Po vojni pa se je posvetil bolj svojemu poklicu. Deloval je v Hrvatskem Sokolu. Ob združitvi Sokola je postal član osrednje uprave.

Belgrad, 28. marca. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja je postavljen za strokovnega učitelja v I-III na srednji tehnični šoli v Ljubljani Karl Kunaver, strokovni učitelj v 2-III iste šole.

Poljska pred novimi volitvami?

Varšava, 28. marca. AA. Brat maršala Pilsudskega je sestavil vlado, ki ima v njej Zaleski ministristvo za zunanje zadeve, Bartel ministristvo za notranje zadeve. Predsednik nove poljske vlade je izjavil, da namerava razpustiti parlament.

Varšava, 28. marca. n. Na jutrišnji seji sejma je pričakovati težkih spopadov, ker pristasi Pilsudskega še nadalje grozijo z najostrejšo obstrukcijo proti sestanku parlamenta, preden se sestavi nov kabinet. Socialisti so

danes v izrednih izdajah protestirali proti temu, da se Pilsudski protustavno vmešava v sestavo vlade. Designirani ministrski predsednik, brat maršala Pilsudskega je danes popoldne zelo pesimistično presojal izglede za sestavo nove vlade. Časnikarjem je izjavil, da bo predsedniku republike predlagal nove volitve, če njegov kabinet ne bi mogel sodelovati s sejmom. Ni še gotovo, ali bo maršal Pilsudski zopet prevzel vojno ministristvo v kabinetu svojega brata.

Laburistično-liberalni sporazum

Novih volitev v Angliji ne bo — Zunanji politični program
delavske vlade

London, 28. marca. AA. Snoči se je vršila seja liberalne stranke, na kateri je bilo prečitano poročilo o pogajanjih s trgovskim ministrom Grahamom. Na temelju tega poročila se je sklenilo, da liberalna stranka pri tretjem čitanju premočnega zakonskega načrta ne bo glasovala. Na ta način je večina za premočni zakonski načrt v spodnji zbornici zagotovljena. Vlada je napravila liberalcem neke koncesije.

»Times« objavlja uvodnik z naslovom »liberalno socijalistični sporazum«, v katerem pravijo, da se je politični položaj v Angliji bistveno izpremenil.

»Ceprav« nadaljuje list, »ni bila sklenjena formalna zveza med liberalci in socijalisti, obstoja praktično liberalno socijalistični sporazum. Vladni krogi so sedaj gotovi, da je vsaka možnost splošnih volitev odstranjena, dočim je na liberalni strani izginil vsak

odpor proti premočnemu zakonskemu načrtu. Politični položaj v parlamentu sliči parlamentarni situaciji z leta 1910-14, ko je vlada ostala trdno na krmilu s pomočjo prijateljskih, v resnici neodvisnih skupin. Treba priznati, nadaljuje list, da ima liberalno-socijalistična antanta za neki čas tudi praktičen pomen in da to stanje ni za obe strani brez koristi. Največja korist tega sporazuma pa je, da se bo vlada lahko mirno posvetila rešitvi treh važnih zunanjepolitičnih problemov, to je: pogodbi z Egiptom, poročilu indijske ustavne komisije in imperijalni konferenci, ki bo sledila po par mesecih londonski konferenci.

Teh vprašanj ni možno rešiti v strankarskem duhu in stališče opozicije tekem londonske konference kaže, da je nacionalna rešitev teh vprašanj lažja, če ostanejo vodje delavske stranke še nadalje na vladnem krmilu.

Ostra borba opozicije proti vladi Maniu

Maniu se ne umakne

Bukarešta, 28. marca. r. Politični položaj v Romuniji je ponovno napet. Strankarska borba je dospela do vrhunca. Opozicija je pričela proti vladi z akcijo v vsej državi na zelo oster način. Vodja ljudske stranke general Averescu se je s svojim kongresom v nedeljo popolnoma onemogočil, da bi v bodoče sodeloval v vladi. Državni tožilec je obtožil bivšega državnega tajnika Karla Bratianu na temelju zakona o zaščiti države. Razen tega je obtožil in aretiral bivšega poslanca ljudske stranke Jana Anastapesca. Liberalna stranka zahteva, da se dr. Maniu takoj odstrani iz vodstva države. Liberalna stranka je v tisku nagromadila mnogo obtožb in klevet proti sedanjim vladi. Radi tega so bili včeraj zaplenjeni skoraj vsi listi. »Lupta« trdi, da je v ozadju te akcije apozicionálnih strank nekaj ljudi, ki jim ne gre v račun, da bi dr. Maniu še dalje časa ostal na vladi. Govori se, da bi v slučaju padca sedanjega režima prevzel vlado knez Stirbey, ki bi ostal na vladi samo par dni, potem pa bi predal oblast v roke bivšega ministra Argetoianu, ki bi naj vodil politiko železne roke. Argetoianu je član vodstva liberalne stranke. Nedavno se je poravnal z Bratianom, s katerim se je bil razšel v vprašanjih zunanje politike.

Bukarešta, 28. marca. AA. Predsednik vlade Maniu je imel na včerajšnji seji parlamenta govor, tekem katerega je med drugim izjavil:

Ogorčenje proti sovjetom v Parizu stalno narašča

Ruskega poslanika straži 50 policistov

Pariz, 29. marca. Afera radi ugrabitve Kutjepova zavzema čedalje večje dimenzije. Glede zločina samega se trdi, da je Kutjepova odpeljala ruska trgovska ladja, ki se je nahajala v Londonu, kjer je iztovorila suho sadje, ki je pa 24. januarja, to je en dan, preden so Kutjepova v avtomobilu odpeljali na obrežju pri Cabourgu, odplula, potem ko je kapitan angleški pristaniški oblasti sporočil, da se ladja odpelje preko Marseilla v Črno morje. Mesto tega pa je križarila ladja pred Cabourgom. Kutjepov se zdaj ne nahaja več v ljubljani ječi v Moskvi, ampak v znanem Suzdalskem samostanu, 2000 km daleč od Moskve, ki so ga boljševiki spremenili v ječo. Listi pišejo, da je bivši šef ruske politične policije v Franciji, prosluli Janovič, že lansko zimo nekaj časa mudil v Cabourgu, da izsledil pripraven teren za vkrcanje Kutjepova v Rusijo, tako da bi tega nihče ne opazil.

Ogorčenje proti sovjetom v Parizu silno raste. »Liberté« pozivlja francosko vlado, da naj zahteva generala Kutjepova od moskovske vlade nazaj, če ne, naj se poslanik Dovgalevski zapre kot talec.

Neki Ahrens, ki je v vodstvu ruske tajne policije v Parizu sledil Janoviču, se je te dni skrivaj vrnil v Rusijo, boječ se atentata na svojo osebo.

Poslanik Dovgalevski sam se ne prikaže več na javnih mestih. Ni ga bilo celo na sprejemu, ki ga daje vsako leto v tem času diplomatom predsednik senata v palači Louxembourg. »Figaro« piše, da Dovgalevski ne sme več računati na gostoljubnost Francije, ki jo izrablja v izvrševanje zločinov.

Pariz, 28. marca. n. Včeraj so močne policijske čete obkolile poslopje sovjetskega veleposlaništva v Parizu. Mesto dveh, treh stražnikov, ki so preje stražili veleposlaništvo, je sedaj pred poslopjem stalno nad 50 policijskih stražnikov. Del od njih se nahaja stalno tudi v poslopiju. Policijska straža je bila tako pomnožena vsled direktne prošnje sovjetskega veleposlanika Dovgalevskega, ki se boji, da bi nacionalisti, ogorčeni vsled Kutjepove ugrabitve uresničili svojo grožnjo in napadli veleposlaništvo. Številna policijska straža privablja vedno veliko gledalcev, ki pozdravljajo vsak avtomobil in vsako osebo, ki prihaja in odhaja z veleposlaništva, z glasnim »u-a«.

Moskva rovani po vsem svetu

Budimpešta, 28. marca. n. Policija je slučajno prišla na sled velikopotezni komunistični akciji, ki je bila organizirana z brezličnimi poročili iz Moskve. Včeraj zvečer je policija prestregla radio predavanje iz Moskve, ki govori o načrtu komunističnega pohoda v Bukarešto preko Budimpešte. Predavanje se je vršilo deloma v šifriranem jeziku in se sedaj policija trudi, da govor prestavi.

Nemiri na Kavkazu

Moskva, 28. marca. AA. Povodom separatističnega razpoloženja, ki je nastalo med vojnimi enotami v Kavkazu, je kavkaški revolucionarni svet sklenil razpustiti dotične vojne enote in poveril to nalogo šefu kavkaške vojne komande Korkovu.

Fašistizacija vsega italijanskega šolstva

Rim, 28. marca. Veliki fašistovski svet je sklenil, da se imajo ravno tako kakor osnovne šole tudi univerze in srednje šole popolnoma pofašistiti. Skoro vsa akademična mladina je že vpisana v univerzitetne fašistične krožke, ki naj goji vojaško predpripravo mladine in moralno vzgojo v fašistovskem duhu. Tudi profesorji in asistenti se imajo organizirati v fašistovske profesorske krožke, ki jih imajo voditi rektorji sami. Končno je veliki svet sklenil, da se imajo tako rektorji in dekani univerz kakor tudi direktorji srednjih šol izbrati iz profesorjev, ki so izkušeni in prepričani fašisti.

Garancijski pakt

London, 28. marca. AA. Pomorska konferenca je na podlagi dolgega sestanka med Briandom in Hendersonom pooblastila odbor, naj sestavi načrt garancijskega pakta medsebojne varnosti.

Beneš odputuje v Pariz

Praga, 28. marca. n. Ministrski svet je sklenil, da sprejme povabilo Anglije, Francije in Italije za končna pogajanja o vzhodnih reparciacijah v Parizu ter je pooblastil dr. Beneša, da se udeleži teh pogajanj. Dr. Beneš odputuje jutri.

Proračunski provizorij v Franciji

Pariz, 28. marca. n. Ker francoski proračun kljub temu, da se je proračunsko leto od 1. januarja odgodilo na 1. april, ne bo točno gotov, je Tardieu sklical za danes izredno sejo ministrskega sveta, da sklene provizorij za mesec april, katerega bo že jutri predložil poslanski zbornici.

Demisija irske vlade

London, 28. marca. AA. Vlada svobodne države Irske je podala ostavko po porazu, ki ga je doživela v parlamentu glede zakonskega načrta o starostnem zavarovanju. Vladni predlog je predvideval povišanje izdatkov za starostno zavarovanje.

Južno afriški parlament proti komunizmu

Capetown, 28. marca. AA. Južnoafriška zbornica je odobrila v drugem čitanju zakonski načrt, ki pooblašča vlado, da z izrednimi ukrepi nastopi proti boljševiški agitaciji med domačini.

Potres na Japonskem

London, 28. marca. n. Iz Tokia se poroča, da so bili v zadnjem času na japonskem otoku Izu in posebno v mestu Ito številni potresni sunki, ki so preplašili vse prebivalstvo. Dasi potresni sunki niso bili posebno hudi, je ljudstvo razburjeno zato, ker je Ito oddaljen od Yokahame samo 50 milj, kjer je bilo l. 1923. središče strašnega potresa.

70 hiš zgorelo na Japonskem

Tokio, 28. marca. AA. V mestu Komatsu-machi, ki leži v severozapadni Japonski, je požar uničil 70 zgradb. Ogenj je upepelil policijski komisariat, šole in mestno hišo. Škoda znaša 100.000 šterlingov. Neki gasilec je bil ubit, 3 so bili težko poškodovani, ker se je prevrnila gasilna naprava.

Velika škoda na Liparskem otoku

Messina, 28. marca. AA. Potresi na Liparskem otoku so povzročili ogromno škodo. Skoro vsa mesta in kraji na teh otokih so bili težko oškodovani. Državni podtajnik za javne gradnje Leoni je odpotoval na Liparske otope na torpedovki »Sirtoria«.

Znižanje diskontne mere na Madjarskem

Budimpešta, 28. marca. n. Madjarska narodna banka je na današnji seji sklenila, da z veljavnostjo od 29. marca dalje zniža diskontno mero od 6½% na 6%.

Nemški polet preko oceana

Berlin, 28. marca. AA. Največji hidroplan na svetu »Do X« je popolnoma pripravljen za polet preko oceana. Na krovu bo 50 potnikov in 20 ljudi posadke. Letalo bo odletelo iz Friedrichshafena preko Azorskega otočja v Newyork.

Novi komet

Varšava, 28. marca. AA. Po podatkih varšavskega observatorija je komet profesorja Vilka oddaljen od zemlje 170 milijonov kilometrov, od sonca pa 80 milijonov kilometrov.

Zenska-župan v Romuniji

Temešvar, 28. marca. r. V neki banatski občini je bila izvoljena za župana sestra guvernerja banatske oblasti Severa Bohu. To je prva ženska, ki je v Romuniji bila izvoljena za župana.

London, 28. marca. AA. Angleško-egiptska konferenca bo otvorjena v ponedeljek.

Dunajska vremenska napoved. Višja temperatura, kratko trajajoče lepo vreme. V severnih Alpah južni veter, pojava visokih oblakov, z zapada, na gorah najbrže viharo vreme.